

Sygn. akt II AKa 373/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Wojciech Andruszkiewicz

Sędziowie: SA Dorota Rostankowska (spr.)

SA Marta Urbańska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Tomaszewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w G. T. T.

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2021 r.

sprawy z wniosku

A. O.

o zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 13 lipca 2020 r., sygn. akt **II Ko 5/15**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 373/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z 13 lipca 2020r. w sprawie II Ko 5/15

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

prokurator w sprawie o zasądzenie zadośćuczynienia

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

1Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Wnioskodawca	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		A. O.	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów		
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Wnioskodawca	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	A. O.	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów			

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów	Sąd odwoławczy nie przeprowadzał dowodów

1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp	Zarzuty	
	<p>1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd I instancji, że doszło do niewątpliwie niesłusznego zatrzymania wnioskodawcy w dniu 8 maja 2014r. godz. 18:20 do dnia 9 maja 2014r. godziny 12:50 i w konsekwencji, że zaistniała przesłanka określona w art. 552 § 4 kpk uzasadniająca zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz A. O. zadośćuczynienia z tego tytułu.</p> <p>2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść co do oceny skali doznaney przez wnioskodawcę krzywdy i ustalenie że wnioskodawcy winna być przyznana kwota zadośćuczynienia w wysokości 5.000 złotych za okres zatrzymania od 8 maja 2014r. godz. 18:20 do dnia 9 maja 2014r. godziny</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>12:50 i przecenienie doznanych przez wnioskodawcę dolegliwości zdrowotnych i negatywnej zmiany w wizerunku wnioskodawcy na skutek zatrzymania przy pominięciu wpływu na to zdrowie i wizerunek faktu ujawnienia przestępstw popełnionych przez wnioskodawcę i jego prawomocnych skazań, całkowite pominięcie przy miarkowaniu wysokości zadośćuczynienia aktualnych warunków i stopy życiowej społeczeństwa, której obiektywnym wyznacznikiem może być wskaźnik przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, niedostateczne uwzględnienie relatywnie krótkiego czasu trwania zatrzymania (kilkanaście godzin), gdzie przy uwzględnieniu wszystkich tych okoliczności - przyjmując nawet, że doszło do niewątpliwe niesłusznego zatrzymania kwota zasądzonego zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy winna być niższa.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutów za zasadne, częściowo zasadne albo niezasadne</p>		
<p>Ad. 1. Na wstępie podkreślenia wymaga, że niewątpliwie niesłusznym, w rozumieniu art.552 kpk, jest takie zatrzymanie, które było stosowane z obrazą przepisów rozdziału 27 kpk oraz zatrzymanie powodujące dolegliwość, której zatrzymany nie powinien doznać, w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w sprawie, a także, w szczególności prawomocnego jej rozstrzygnięcia, jeżeli zapadło w dacie orzekania w przedmiocie wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Nie ma bowiem znaczenia, czy doszło następnie do wszczęcia postępowania karnego</p>		

i czy było to postępowanie in rem, czy też przedstawiono zarzuty zatrzymanemu albo czy został on zwolniony a do wszczęcia postępowania przygotowawczego w ogóle nie doszło.

Podstawy stosowania środka przymusu procesowego jakim jest zatrzymanie różnią się od podstaw tymczasowego aresztowania. Podstawę zatrzymania stanowić może nawet jedynie uzasadnione przypuszczenie, że zatrzymany popełnił przestępstwo przy jednoczesnym jednak istnieniu obawy jego ucieczki, ukrycia się lub zatarcia śladów czynu lub niemożności ustalenia jego tożsamości (art.244 § 1 kpk) bądź zaistnienia okoliczności nakazujących jego zatrzymanie (art.247 § 1 kpk). Nawet jednak przy zatrzymaniu w oparciu o przepis art.247 § 1 kpk, podstawy zatrzymania określone są w przepisie art.244 kpk i do uznania zatrzymania za zasadne nie wystarczy spełnienie tylko jednego z tych przepisów. Odpowiedzialność Skarbu Państwa opiera się na zasadzie ryzyka. Ustalenie zatem, że nie było podstaw do zatrzymania a organ stosujący ten środek przymusu błędnie przyjmował istnienie takich podstaw skutkuje uznaniem, że zatrzymanie było niewątpliwie niesłuszne. Nie decyduje bowiem świadomość organu a całokształt okoliczności z momentu rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia. Przyjęcie odmiennej interpretacji, tj. ograniczenie uznania zatrzymania za oczywiście niesłuszne jedynie do zatrzymań dokonanych z naruszeniem przepisów prawa skutkowałoby uznaniem, że

odpowiedzialność Skarbu Państwa oparta jest na zasadzie winy, co nie ma miejsca. Podstawy zatrzymania muszą zatem istnieć obiektywnie. Oparta na zasadzie ryzyka odpowiedzialność Skarbu Państwa w tym zakresie ma więc miejsce nie tylko wtedy, gdy organ ścigania z pełną świadomością zarządzi lub dokona zatrzymania mimo braku ku temu podstaw ale i wówczas gdy mylnie przyjmuje ich istnienie a nieprawidłowość ta ustalona zostanie w wyniku późniejszych czynności. Zasada ryzyka na jakiej oparta jest odpowiedzialność Skarbu Państwa o jakiej mowa w przepisie art.552 kpk oznacza zatem, że kwestię niewątpliwej niesłuszności zatrzymania oceniać należy nie przez pryzmat tego co sądził organ zatrzymujący w momencie zatrzymania w oparciu o posiadane wówczas informacje a przez pryzmat materiału dowodowego jakim dysponuje sąd orzekający w kwestii odszkodowania i zadośćuczynienia za to zatrzymanie. O ile zatem będzie można uznać w oparciu o zgromadzony na etapie postępowania, w którym doszło do zatrzymania wnioskodawcy jak i na obecnym etapie postępowania materiał dowodowy, że uzasadnionym było przypuszczenie, że wnioskodawca popełnił przestępstwo, o tyle może być brak podstaw do uznania, że zachodziła obawa jego ucieczki, ukrycia się, zatarcia śladów, czy też że nie znana była jego tożsamość.

Przenosząc te rozważania na realia rozpoznawanej sprawy – w ocenie Sądu Apelacyjnego - nie ma racji skarżąca twierdząc, że w przedmiotowej sprawie doszło do błędów w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że

zatrzymanie wnioskodawcy było niewątpliwie niesłuszne. W ocenie Sądu odwoławczego bowiem nie zaistniały przesłanki do zatrzymania wnioskodawcy w oparciu o przepis art.247 § 1 kpk, który – co wymaga podkreślenia – był podstawą wydania postanowienia o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu A. O. (k.67 akt sprawy).

Wystąpienie przesłanki dużego prawdopodobieństwa, że wnioskodawca dopuścił się zarzucanego mu czynu samo w sobie nie jest wystarczające dla uznania, że zachodziły podstawy do jego zatrzymania. Dlatego akcentowanie podstaw do przyjęcia takiego prawdopodobieństwa (str.6, 7 i 8 apelacji), w szczególności powoływanie się na inne toczące się przeciwko wnioskodawcy postępowania, uprzednią karalność współpodejrzanego A. M. oraz samego wnioskodawcy lub obawy pokrzywdzonego, nie może przynieść oczekiwanego przez skarżącą rezultatu.

Pewną konsternację Sądu Apelacyjnego budzi argumentacja skarżącej powołującej się na zdarzenia, które nie miały miejsca. Sama bowiem „łatwość wyobrażenia sobie” przez skarżącą (str.7 apelacji) w jaki sposób – w jej ocenie – wnioskodawca mógłby utrudniać postępowanie nie wystarczy do tego aby uznać, że takie działania by podjął a zatem jego zatrzymanie nie było niewątpliwie niesłuszne. Podkreślenia wymaga, że przedmiotem postępowania zakończonego wydaniem zaskarżonego wyroku była kwestia zasadności zatrzymania wnioskodawcy w dniu 8 maja 2014r., nie zaś jego postawa i potencjalne

możliwości utrudniania toczącego się przeciwko niemu postępowania. Krótko mówiąc – istotą niniejszej sprawy jest to, czy gdyby nie doszło do zatrzymania wnioskodawcy, nie doszłoby również do jego przesłuchania lub zastosowania środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym, które ostatecznie zastosowano, i to z powodu utrudniania przez niego tych czynności. Postawa wnioskodawcy, który dowiedziawszy się, że planowane jest jego zatrzymanie, w jego przeddzień sam stawił się do prokuratury (skarżąca nie kwestionuje tego ustalenia), a następnie rozmowa w tej sprawie z funkcjonariuszem Policji, o której wiedział prokurator, wyraźnie – w ocenie Sądu Apelacyjnego – wskazuje, że takie niebezpieczeństwo bezprawnego utrudniania postępowania w tym zakresie nie miało miejsca. Nie sposób zatem podzielić stanowiska skarżącej, że zaistniały przesłanki z art.247 § 1 pkt 2 kpk.

Brak jest również podstaw do uznania, że wniosek o zasądzenie zadośćuczynienia winien zostać oddalony przez wzgląd na treść art.247 § 2 kpk. Na wstępie podkreślenia wymaga, że podstawą wydania postanowienia o zatrzymaniu A. O. był przepis art.247 § 1 kpk, nie zaś art.247 § 2 kpk. Już zatem ten fakt przemawia za bezzasadnością zarzutu w tym zakresie. Wobec powyższego na marginesie jedynie wskazać należy, że skoro nie został skierowany wniosek o zastosowanie wobec wnioskodawcy tymczasowego aresztowania to całkowicie bezprzedmiotowymi są dywagacje skarżącej na temat tego co by było gdyby wniosek taki został złożony. W świetle

powyższego za dowolne uznać należy oparte jedynie na wyobrażeniu skarżącej (str.7 apelacji) rozważania dotyczące możliwości bezprawnego utrudniania przez wnioskodawcę postępowania karnego. Wydaje się, biorąc pod uwagę zasady logicznego rozumowania, że gdyby niebezpieczeństwo takie jako realne dostrzegał prowadzący postępowanie przygotowawcze, to doszłoby do złożenia wniosku o zastosowanie wobec wnioskodawcy tymczasowego aresztowania. Przedstawione przez skarżącą bowiem zachowania stanowią określoną w art.258 § 1 pkt 2 kpk postawę do stosowania środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego treść § 2 art.247 kpk należy czytać łącznie ze wskazaną w § 1 uzasadnioną obawą, że osoba zatrzymana będzie utrudniać przeprowadzenie planowanej przez organy ścigania czynności z jej udziałem. Zwłaszcza, jeżeli dochodzi do zastosowania środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym. W przeciwnym razie mogłoby dojść do absurdalnej sytuacji, w której podejrzany, który w żaden sposób nie utrudnia postępowania, w szczególności zastosowania wobec niego środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym zostaje pozbawiony wolności poprzez zatrzymanie tylko po to aby organ prowadzący postępowanie mógł zastosować wobec niego ów wolnościowy środek zapobiegawczy.

Dla oceny zasadności zatrzymania nie ma zatem znaczenia zamiar dokonywania przez organ prowadzący postępowanie innych czynności procesowych, w tym

również zastosowanie środków zapobiegawczych. Przesłanki przeprowadzenia tych czynności normowane są bowiem odrębnie i nie muszą łączyć się z zatrzymaniem osoby.

Skutku oczekiwanego przez skarżącą nie może przynieść stawianie zarzutów – w ocenie Sądu Apelacyjnego – ironią pytań o sposób w jaki organy ścigania mogły wezwać wnioskodawcę na przesłuchanie (str.7 apelacji). Sposoby doręczania zawiadomień o czynnościach procesowych są bowiem szczegółowo określone w przepisach Kodeksu postępowania karnego. Uwadze skarżącej umknęła wydaje się, niekwestionowana przez nią w wywiedzionym środku odwoławczym okoliczność, że wnioskodawca został telefonicznie poinformowany przez funkcjonariusza Policji – świadka J. J. o obowiązku stawienia się na przesłuchanie w dniu 8 maja 2014r., o czym został poinformowany prokurator P. W. (k.102 akt sprawy). Tego samego dnia jednak został zatrzymany i doprowadzony na zaplanowane przez organy ścigania czynności procesowe. Brak jest zatem podstaw do uznania, że zachodziła uzasadniona obawa niestawienia się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie. W realiach przedmiotowej sprawy tym bardziej nie można było tego wywodzić, skoro wnioskodawca stawiał się na wezwanie Prokuratora jeszcze przed formalnym skierowaniem do niego owego wezwania; biorąc pod uwagę treść apelacji, wydaje się to być poza sporem. Nie jest istotą przedmiotowego postępowania ustalanie powodów, dla których w mieszkaniu wnioskodawcy pozostawiono dokumenty związane

z planowanym jego zatrzymaniem, niewątpliwie jednak stawiał się on w prokuraturze jeszcze przed zrealizowaniem nakazu doprowadzenia. W czasie realizowania tego nakazu brak było również podstaw do uznania, że nie stawi się zgodnie z ustaleniami poczynionymi, za wiedzą prokuratora, z funkcjonariuszem Policji. W ocenie Sądu II instancji apelująca nie wykazała zatem również aby zachodziły przesłanki z art.247 § 2 kpk.

Bez wpływu na zasadność zatrzymania co do istoty pozostaje kwestia jak ostatecznie zakończy się postępowanie wobec zatrzymanego. Podobnie jak to, że okres zatrzymania został – jak w przedmiotowej sprawie – zaliczony na poczet orzeczonej kary. Z tego względu brak było podstaw do zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie do czasu zakończenia postępowania w zasadniczym jego nurcie. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem, kwestia skazania nie przesądza o zasadności lub jej braku wniosku o zasądzenia zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie (patrz: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 8.10.2019r. w sprawie II AKz 928/19 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11.09.2018 r. w sprawie II AKa 203/18) Słuszność takiej linii orzecznictwa, którą w pełni akceptuje Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie znajduje choćby potwierdzenie w terminach jakie ustawodawca zakreślił do dochodzenia roszczeń w oparciu o przepisy Rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego. Przy dochodzeniu roszczeń z tytułu

zatrzymania roczny termin biegnie od dnia zwolnienia z zatrzymania, odmiennie niż to ma miejsce w wypadku np. tymczasowego aresztowania, kiedy termin ten biegnie od daty uprawomocnienia się orzeczenia będącego podstawą roszczenia (art.555 kpk).

Podnoszone przez apelującą skazanie wnioskodawcy może mieć zatem jedynie wpływ na wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia, żadną natomiast miarą nie może przemawiać za bezpodstawnością roszczenia. Podobnie jak skutku oczekiwanego przez skarżącą nie może przynieść powoływanie się na okoliczność, że okres zatrzymania został zaliczony na poczet kary orzeczonej wobec wnioskodawcy. Okoliczność ta bowiem stanowi przeszkodę do domagania się odszkodowania za ten okres. Nie sprzeciwia się natomiast zasądzeniu zadośćuczynienia, co wynika z treści przepisu art.553a kpk.

Całkowicie chybnym jest podnoszenie argumentu braku zaskarżenia postanowienia o zatrzymaniu oraz podniesiony na tę okoliczność argument, tj. przekonanie skarżącej, że wnioskodawca nie kwestionował zatrzymania. Istnienie orzeczenia sądu wydanego w trybie art.246 kpk nie stanowi warunku dochodzenia roszczeń z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania. Kryteria bowiem badania zażalenia, o którym mowa w art.246 § kpk i roszczenia przewidzianego w art.552 § 4 kpk nie są tożsame, tym samym uznanie zatrzymania w trybie zażaleniowym za niezasadne nie musi jeszcze przesądzać o zasadności roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela pogląd Sądu

Apelacyjnego w Katowicach zaprezentowany w wyroku z 18.01.2018r. w sprawie II AKa 576/17: „Przepis art. 552 § 4 k.p.k. przewiduje odszkodowanie i zadośćuczynienie w wypadku niewątpliwie niesłusznego zatrzymania. Pojęcie "niewątpliwie niesłusznego zatrzymania" nie jest natomiast tożsamy z "zatrzymaniem bezzasadnym", o jakim mowa w art. 246 k.p.k. Niewątpliwa niesłusznosc zatrzymania wyrażana wskutek żądania odszkodowania i zadośćuczynienia (art. 552 § 4 k.p.k.) nie jest tożsama z kryteriami badania zażalenia na zastosowanie zatrzymania (art. 246 § 1 k.p.k.). Wprawdzie w obu wypadkach bada się zasadność i legalność zatrzymania, ale wskutek zażalenia bada się także jego prawidłowość, czego nie bada się wskutek zgłoszenia roszczenia pieniężnego.”

Kwestia zaskarżenia czy też nie, postanowienia o zatrzymaniu nie ma zatem żadnego wpływu na to czy wniosek o zasądzenie zadośćuczynienia lub – w określonych wypadkach również odszkodowania – za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie jest zasadny. Roszczenie może być zasadne nawet wówczas, jeżeli zażalenie takie zostałoby złożone i nieuwzględnione w drodze kontroli instancyjnej. Jak już bowiem wyżej wskazano, Sąd orzekający w przedmiocie roszczenia ocenia przesłanki zatrzymania w świetle okoliczności znanych w dacie orzekania, nie zaś jedynie w świetle tych, które mógł ocenić sąd orzekający w przedmiocie zażalenia na zatrzymanie, stąd odpowiedzialność Skarb Państwa zasadzie ryzyka, nie zaś winy.

Z tożsamych względów skutku oczekiwanego przez apelującą nie

może przynieść powoływanie się na postępowanie toczące się z zawiadomienia wnioskodawcy o popełnienie przestępstwa z art.231 § 1 kk, które zakończono – jak wskazuje skarżąca - postanowieniem o odmowie wszczęcia śledztwa. Czym innym bowiem jest kwestia nadużycia uprawnień przez funkcjonariusza oparta na zasadzie winy a czym innym oparta na zasadzie ryzyka odpowiedzialność Skarbu Państwa za niewątpliwie niesłuszne – jak w przedmiotowej sprawie – zatrzymanie. Jak już bowiem wskazano w niniejszym uzasadnieniu, ograniczenie uznania zatrzymania za oczywiście niesłuszne jedynie do zatrzymań dokonanych z naruszeniem przepisów prawa skutkowałoby uznaniem, że odpowiedzialność Skarbu Państwa oparta jest na zasadzie winy, gdy tymczasem oparta jest na zasadzie ryzyka.

Sąd odwoławczy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w uchwale z 23 maja 2006r. w sprawie I KZP 5/06, że „zatrzymanie stanowi także czynność procesową i nie może być stosowane w sposób dowolny. Nie może być zatem stosowane, jak to się niestety zdarza w praktyce, dla celów pozaprocesowych, w tym dla spektakularnego wykazywania aktywności prokuratury w ściganiu sprawców przestępstw, która to spektakularność ma niewiele wspólnego z potrzebami prawidłowego postępowania”. W ocenie Sądu Apelacyjnego właśnie do takiego spektakularnego zatrzymania doszło w przedmiotowej sprawie. Skarżąca nie wykazała bowiem aby uzasadnionym było zaangażowanie takich sił i środków, jak udział

sześciu funkcjonariuszy CBS z różnym rodzajem broni. Nawet jeżeli skarżąca stoi na stanowisku, że wpływ na stan zdrowia wnioskodawcy miało nie tylko zatrzymanie ale fakt jego karalności, to jednak reakcje sąsiadów i znajomych będących świadkami owego zatrzymania mają związek tylko i wyłącznie z zatrzymaniem. Trafnie Sąd Okręgowy uznał to za mający wpływ na poczucie krzywdy wnioskodawcy, a zatem wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia.

Ad. 2 Aprobata Sądu Apelacyjnego nie zyskał również podniesiony z ostrożności procesowej zarzut związany z wysokością zasądzzonego zadośćuczynienia, mimo że Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko skarżącej (str.9 apelacji) co do dyrektyw kształtowania wysokości takiego zadośćuczynienia. W istocie bowiem kwota zadośćuczynienia ma być „odpowiednia”, tj. uwzględniać wszystkie okoliczności mające wpływ na jej wysokość oraz przydać im należyłą wagę; nie może być z jednej strony symboliczna, z drugiej skutkująca nadmiernym, nieadekwatnym do poniesionej krzywdy, wzbogaceniem uprawnionego. Ustalenie jaka kwota spełnia te kryteria należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, nie może być zatem dowolna. Musi ona opierać się na okolicznościach konkretnej sprawy oraz na czytelnych, wskazanych w uzasadnieniu orzeczenia kryteriach ocennych (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 23.01.2019r. w sprawie V KK 263/18). W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy w rozpoznawanej sprawie spełnił te wymogi. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie w pełni podziela pogląd Sądu Apelacyjnego

we Wrocławiu wyrażony w wyroku z 28.11.2018r. w sprawie II AKa 323/18, że „Zmiana w postępowaniu odwoławczym wysokości ustalonego przez sąd I instancji zadośćuczynienia jest możliwa tylko w razie ustalenia, że pierwotnie ustalona kwota zadośćuczynienia nie uwzględnia wszystkich ustalonych w sprawie okoliczności mających wpływ na jego wysokość lub niewłaściwie oceniono znaczenie tych okoliczności z perspektywy wielkości krzywdy.”

W przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do uznania, że Sąd Okręgowy w sposób sprzeczny ze wskazanymi wyżej dyrektywami ukształtował wysokość należnego wnioskodawcy zadośćuczynienia. Miarkując tę wysokość Sąd Okręgowy wziął pod uwagę wskazywany przez skarżącą okres zatrzymania (str. 11 uzasadnienia wyroku), jak i kwestię jego zdrowia (str. 12 uzasadnienia wyroku). Po raz kolejny apelująca odwołując się do karalności wnioskodawcy i wywodząc z tego wnioski o wpływie tej właśnie okoliczności na stan jego zdrowia zdaje się nie dostrzegać, że przedmiotem opinii biegłych powołanych w sprawie (których wiarygodności nie kwestionuje) był właśnie wpływ zatrzymania na stan zdrowia wnioskodawcy (k.531 akt sprawy). Za całkowicie dowolne uznać zatem należy stanowisko skarżącej, że na stan zdrowia wnioskodawcy miała jedynie wpływ jego uprzednia karalność.

Obniżeniem zasądzonego zadośćuczynienia nie może również skutkować odwoływanie się przez skarżącą do przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa (str.10 apelacji). Jest to wprawdzie

okoliczność, którą należy brać pod uwagę określając wysokość zadośćuczynienia, to jednak nie może ona mieć znaczenia pierwszorzędного a winna odgrywać jedynie rolę uzupełniającą (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z 9.01.2014r. w sprawie WK 17/13). Zadośćuczynienie jako forma rekompensaty za krzywdy moralne i fizyczne powinno być mierzone przede wszystkim ich dolegliwością. Przesłanka "przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa" nie może zatem pozbawiać zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego rozmiar. Rolą zadośćuczynienia jest bowiem złagodzenie doznanej, niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie nie nadmiernej, lecz sumy w stosunku do niej odpowiedniej. Ustalenie jej wysokości powinno być dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa, przy uwzględnieniu jednak, że wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość (podobnie: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z 24.04.2019r. w sprawie II AKa 47/19, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 2.10.2019r. w sprawie II AKa 408/18).

Sąd Apelacyjny podziela pogląd skarżącej, że nagłośnienie przez media zatrzymania wnioskodawcy nie powinno wpływać na wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia. Za krzywdę tym spowodowaną winny bowiem ponosić odpowiedzialność określone media, brak jest podstaw aby obciążać nią Skarb Państwa. Okoliczność ta jednak, biorąc pod uwagę całokształt

pozostałych trafnie wziętych pod uwagę przez Sąd Okręgowy, nie mogła skutkować obniżeniem zasądzonego zadośćuczynienia. Nie sposób bowiem uznać aby przy jej pominięciu, zasądzona kwota nie odpowiadała wskazanym wyżej dyrektywom określania wysokości tego rodzaju roszczeń. Wskazać w tym miejscu należy, że zasądzone zadośćuczynienie w sposób zasadniczy odbiega od żądanej we wniosku kwoty 100.000 zł.

Podnoszenie po raz kolejny (str.11 apelacji) argumentu karalności wnioskodawcy nie może przynieść oczekiwanych przez skarżącą rezultatów. Prawo do dochodzenia roszczeń za niewątpliwie niesłuszne pozbawienie wolności nie przysługuje bowiem jedynie osobom niekaranym i o nieposzlakowanej opinii. Jak wyżej wskazano, zasądzeniu zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie nie stoi na przeszkodzie nawet skazanie w sprawie, na której oparte jest roszczenie.

Zasada samodzielności jurysdykcyjnej sądów określona w art.8 kpk bezzasadnym czyni argument apelacji odnoszący się do innych (nie wskazanych konkretnie) orzeczeń sądów. Taka argumentacja nie pozwala nawet ocenić, czy skarżąca odwołuje się do spraw o podobnym stanie faktycznym. Nadto – jak sama wskazała cytując orzeczenie Sądu Najwyższego na str. 9 apelacji – przy zasądzaniu zadośćuczynienia należy mieć na względzie indywidualny przypadek określonego wnioskodawcy i doznane przez niego krzywdy.

<p>Sąd I instancji miarkując wysokość zadośćuczynienia miał również na względzie pominięte w apelacji a istotne w przedmiotowej sprawie okoliczności zatrzymania wnioskodawcy, tj. udział w nim sześciu w pełni zamaskowanych, uzbrojonych w granaty hukowe i długą broń funkcjonariuszy CBŚ, co zaniepokoiło również sąsiadów, którzy nie znali przyczyn podjęcia takiej akcji na ich osiedlu (str.11, 12 uzasadnienia wyroku).</p>	
Wnioski	
<p>1. zmiana zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie wniosku w całości, z ostrożności:</p> <p>2. obniżenie zasądzonej kwoty zadośćuczynienia</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Uznanie za bezzasadne zarzutów apelacji przy jednoczesnym braku przesłanek z art.439 kpk.	

1 OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	Nie dotyczy
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Nie dotyczy	

1ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
0.1Nie dotyczy	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Nie dotyczy	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
0.0.1Nie dotyczy	
Zwiążle o powodach zmiany	
Nie dotyczy	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	Nie dotyczy # art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	
Nie dotyczy	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
Nie dotyczy		
4.1.	Nie dotyczy	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Nie dotyczy		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Nie dotyczy	
1 Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
--------------------------------	-------------------------

II.	O wydatkach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o przepis art.626 § 1 kpk i art.554 § 4 kpk i obciążono nimi Skarb Państwa.
-----	---

1PODPISy

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Zasądzenie zadośćuczynienia oraz jego wysokość		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana